

Toespraak Jan Eerbeek bij de landelijke medewerkersdag van Exodus op dinsdag 22 september 2009

Het is deze week een week met veel hoogtepunten.

Morgen wordt het boekje 'Ik ga naar papa' dat op initiatief van Exodus ontstaan is, in Nieuwspoort aangeboden aan minister Rouvoet van Jeugd en Gezin. Het boek is bedoeld om kinderen te helpen begrijpen wat het voor henzelf en anderen betekent dat hun ouder in de gevangenis zit.

Donderdag wordt het 60-jarig jubileum gevierd van het rooms-katholiek en protestants justitiepastoraat in aanwezigheid van de minister van Justitie.

En vandaag de landelijke medewerkersdag van Exodus, hier in Amsterdam.

Mooi dat ik ook dit jaar weer een enkel woord mag spreken als opening van deze medewerkersdag.

Een dag van ontmoeting en inspiratie.

Ik heb gekozen voor het thema 'licht en donker'.

Veel van onze bewoners hebben hun leven in de schaduw doorgebracht. Hun levensverhaal kent vele donkere bladzijden. Er is weinig licht in hun leven geweest. En als het er al was, hebben ze het zelf ook vaak weer in de weg gestaan.

Afgelopen zondag heb ik gepreekt over Bartimeüs, een blinde bedelaar die langs de weg zit. En als Jezus in de buurt is, roept hij om hulp. Uit de beschrijving van Marcus blijkt dat het gaat om een heel diepgaande schreeuw. Alle wanhoop die in zijn leven is opgebouwd klinkt erin mee. Dat is ook wat wij van onze bewoners kunnen horen als er vertrouwen is opgebouwd, dat je heel scherp en diep hoort wat er in hun leven allemaal is gebeurd en is misgegaan. Begeleiden is ook goed kunnen luisteren en horen wat er diep van binnen leeft. Professionaliteit met compassie.

Als Jezus die man hoort, staat hij stil, staat er in het verhaal. Stilstaan bij de nood van iemand is in onze tijd heel bijzonder. Vaak wordt er heengegaan langs wat mensen diep van binnen pijn doet. We leven in een sterk verzakelijkte wereld. Stilstaan, dat doen we ook in Exodus. Misschien is dat wel de diepste betekenis van zinging. Horen wat er in iemand anders leeft, horen wat er is aan verdriet, maar ook horen wat er is aan verlangen. En daar dan op in gaan. En zoeken naar bronnen om verder te kunnen.

Jezus laat de man bij zich roepen door zijn discipelen. Ze zeggen tegen hem: Houd moed, sta op, Hij roept u. Hier gebeurt iets heel wezenlijks. Om iets nieuws, om perspectief te zien, moet je wel bereid zijn om zelf op te staan. Anderen kunnen je helpen, maar als je zelf niet in beweging komt gebeurt er niks.

Dat is Exodus. Bewoners en begeleiders moeten samenwerken, op elkaar inhaken. Bewoners zelf zijn belangrijk en jullie als medewerkers zijn belangrijk.

Jullie mogen heel mooi werk doen. Met je hart.

Wat je doet is dat je mensen die heel lang in de schaduw hebben geleefd, vaak ook in de onderwereld, met duistere praktijken bezig geweest, begeleidt naar waar het lichter is. Naar het licht. Een gebied waar weer toekomst is, samen met andere mensen.

De identiteit van onze organisatie is dat er altijd Iemand is die ons roepen hoort. Die Iemand heeft ons nodig om mensen te helpen op te staan. Wij werken dus aan herstel van het leven. En we zetten erop in om mensen uit de onderwereld een plaats in de bovenwereld te bezorgen.

Zoals ieder jaar heb ik ook nu weer naar een symbooltje gezocht om jullie mee te geven. Het is een heel klein dingetje. Je kunt het in je portemonnee meenemen. Het is een zonnetje. En als je niet weet waarom je het nog doet, of als de ellende over je schoenen loopt, of als je je machteloos voelt of boos, kun je het tevoorschijn halen en ernaar kijken en dan kun je zien hoe het leven van de mens bedoeld is: namelijk dat we in de wereld van God de duisternis achter ons mogen laten en het licht tegemoet gaan.